

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kainuun matkailufoorumi

21.4.2021

Pohjois-Suomen kehittyvä lentoliikenne 2020 –hanke

Projektipäällikkö Rauno Kurtti
rauno.kurtti@kainuu.fi

 POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

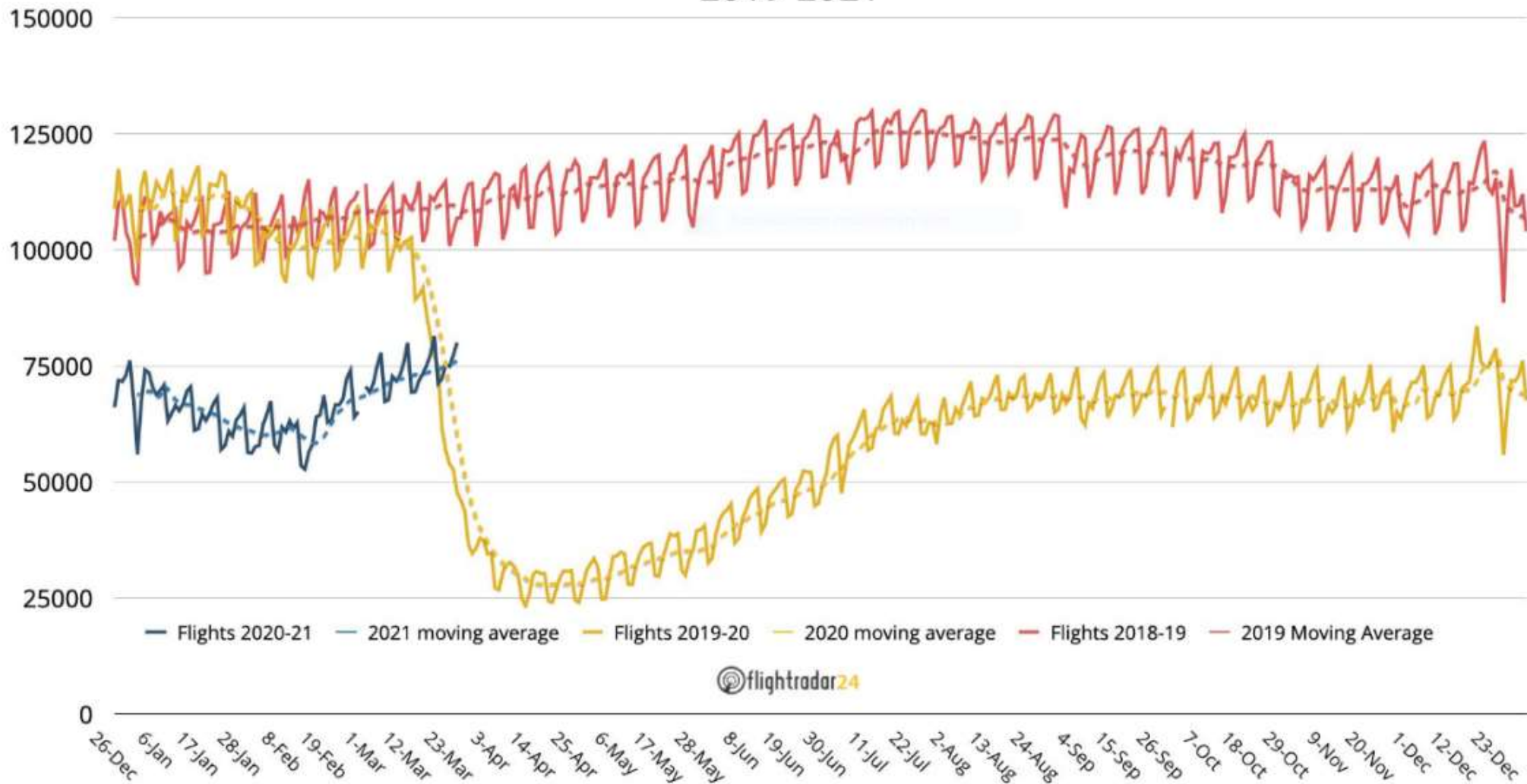

KAINUUN LIITTO

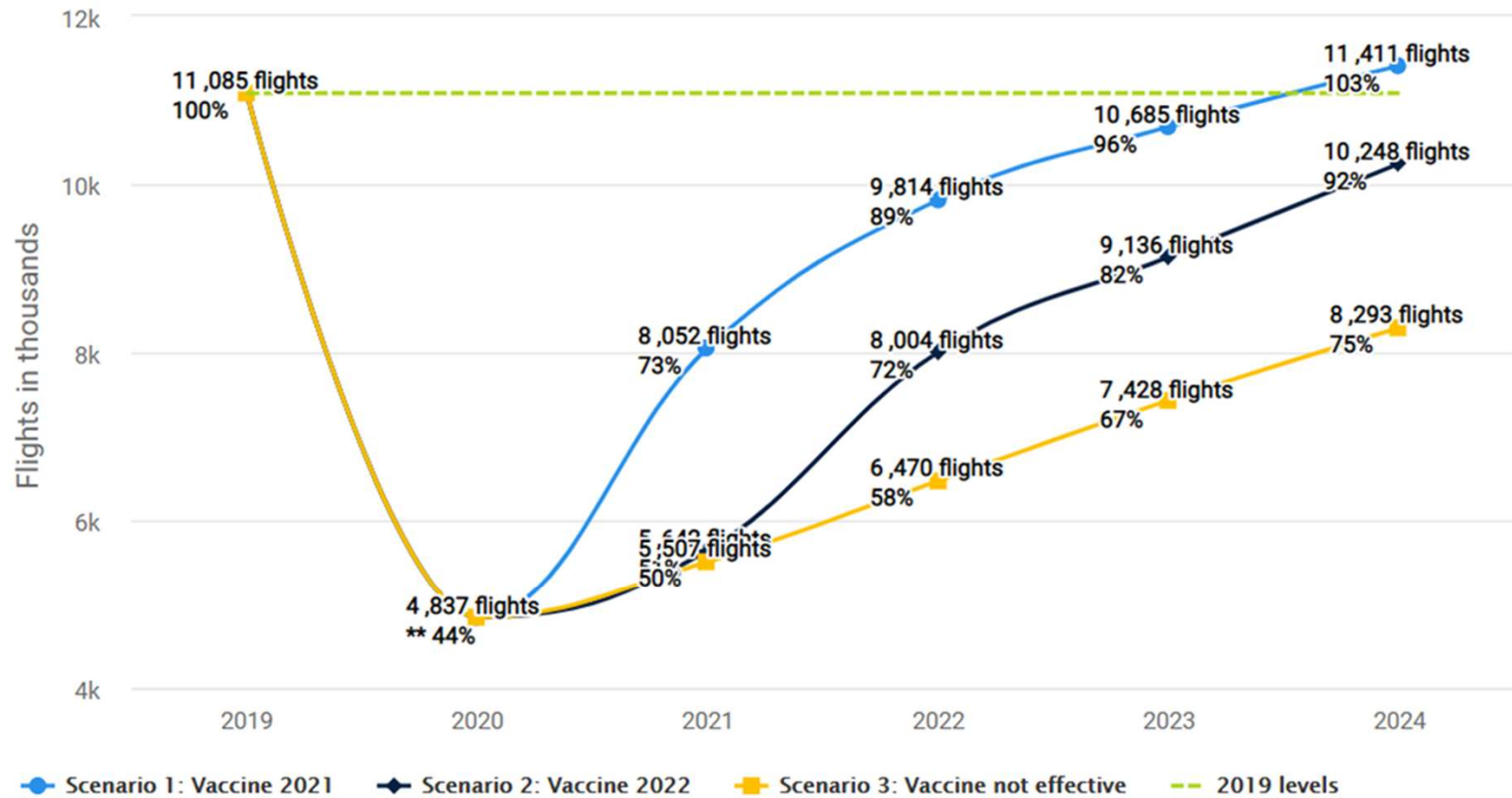

LAPIN LIITTO

Commercial flights tracked by Flightradar24 2019-2021

Forecast for *Europe 2020-2024

Actual and % change compared to 2019

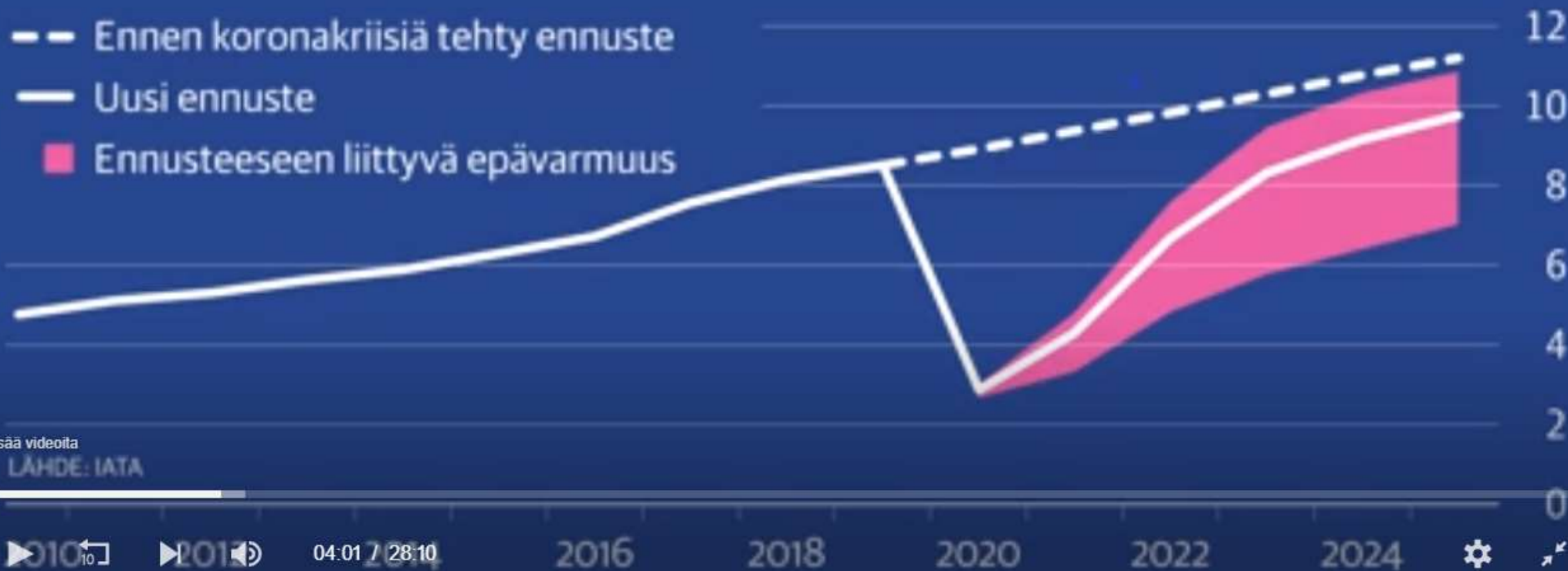
EUROCONTROL STATFOR 2020

*Europe = ECAC 44 Member States

**Forecast 2020 based on scenario 2

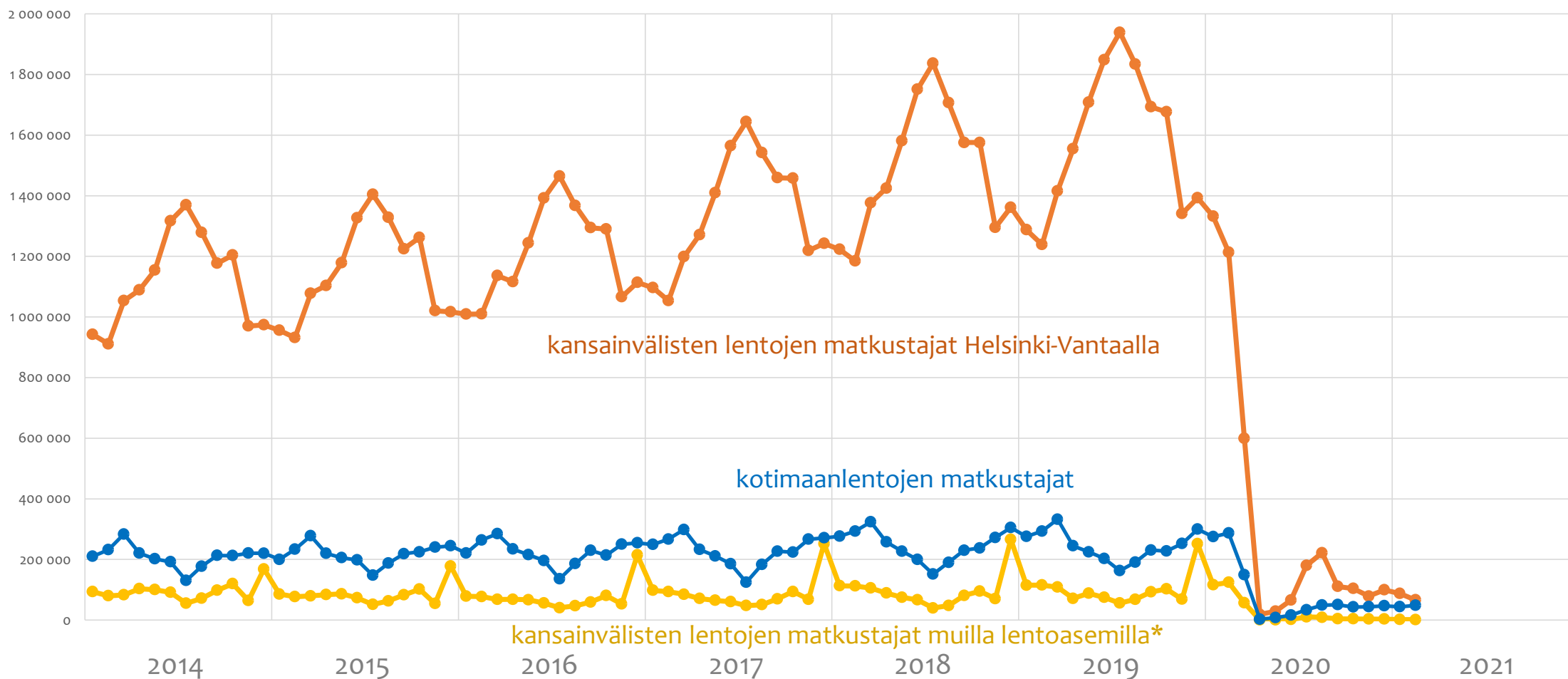
Lentoliikenteen toipumiseen menee vuosia

Liikennemäärät myydyillä henkilökilometreillä (RPK) mitattuna, 1000 mrd. vuodessa

Lentomatkustuksen kehitys Helsingissä ja muualla Suomessa

matkustajaa/kk

* muut Finavian nykyiset lentoasemat kuin Helsinki-Vantaa, lentoasemakohtaisten matkustajamäärien summa; huom. ei sisällä Lappeenrannan lentomatkustajia
k = trendiviivan kulmakerto (matkustajaa/kk); ^a muutos keskimäärin per vuosi aikavälillä 2014–2021

Tietojen lähde: Finavia

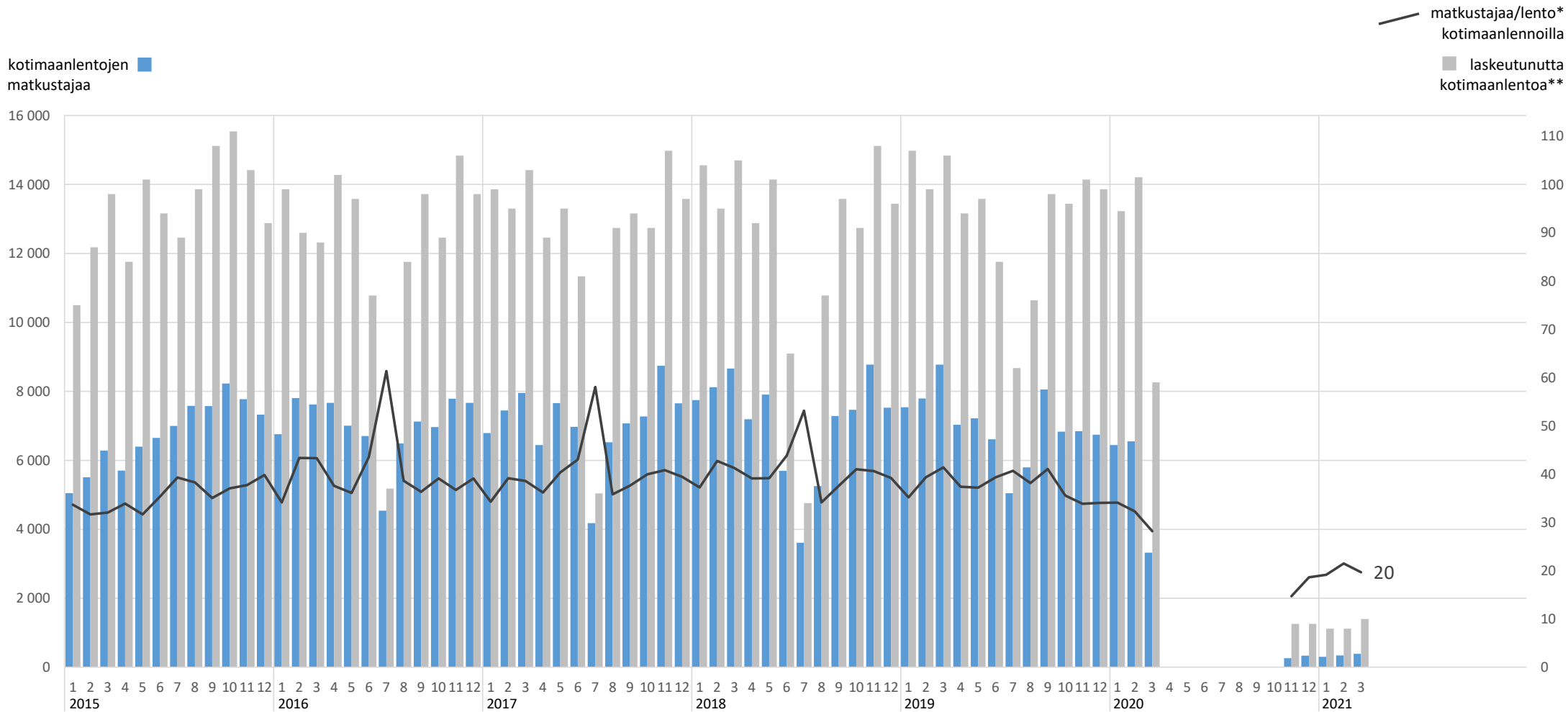
Matkustajat Finavian lentoasemilla 3/2021

lentoasema	maaliskuu 2021						tammikuu–maaliskuu 2021						lentoas.
	kotimaanlennot		kansainväliset lennot		yhteensä		kotimaanlennot		kansainväliset lennot		yhteensä		
	matkustajaa	muutos ed. v.	matkustajaa	muutos ed. v.	matkustajaa	muutos ed. v.	matkustajaa	muutos ed. v.	matkustajaa	muutos ed. v.	matkustajaa	muutos ed. v.	
Helsinki-Vantaa	44 964	-69,7 %	73 097	-87,8 %	118 061	-84,2 %	136 989	-80,7 %	226 863	-92,8 %	363 852	-90,6 %	HEL
Kittilä 	14 938	-46,6 %	593	-95,3 %	15 531	-61,7 %	40 413	-57,8 %	1 429	-98,1 %	41 842	-75,8 %	KTT
Oulu 	9 495	-71,8 %	0	-100,0 %	9 495	-74,8 %	32 904	-81,5 %	14	-99,9 %	32 918	-83,1 %	OUL
Rovaniemi 	7 360	-73,4 %	194	-98,0 %	7 554	-79,7 %	23 912	-83,9 %	367	-99,2 %	24 279	-87,7 %	RVN
Kuusamo 	5 262	-36,5 %	1	-100,0 %	5 263	-53,1 %	16 881	-46,0 %	1	-100,0 %	16 882	-68,8 %	KAO
Ivalo 	5 374	-68,1 %	11	-99,6 %	5 385	-73,0 %	14 576	-80,6 %	56	-99,7 %	14 632	-84,4 %	IVL
Turku	425	-89,7 %	557	-95,3 %	982	-93,8 %	1 227	-93,9 %	2 433	-95,8 %	3 660	-95,3 %	TKU
Kuopio	991	-86,4 %	3	-99,7 %	994	-88,1 %	3 342	-91,3 %	21	-99,5 %	3 363	-92,2 %	KUO
Maarianhamina	757	-49,6 %	135	-86,5 %	892	-64,4 %	2 443	-61,0 %	358	-89,6 %	2 801	-71,2 %	MHQ
Kajaani 	394	-88,2 %	0	.	394	-88,2 %	1 045	-93,6 %	0	-100,0 %	1 045	-93,8 %	KAJ
Vaasa	234	-96,0 %	0	-100,0 %	234	-97,9 %	831	-97,2 %	11	-100,0 %	842	-98,4 %	VAA
Kemi-Tornio 	298	-87,8 %	0	.	298	-87,8 %	763	-94,2 %	0	.	763	-94,2 %	KEM
Pori	203	-73,5 %	0	-100,0 %	203	-74,1 %	535	-84,7 %	0	-100,0 %	535	-84,7 %	POR
Joensuu	102	-97,6 %	12	-97,0 %	114	-97,5 %	315	-98,5 %	47	-89,9 %	362	-98,3 %	JOE
Tampere-Pirkkala	36	-98,8 %	98	-97,4 %	134	-98,0 %	46	-99,7 %	250	-98,5 %	296	-99,1 %	TMP
Kokkola-Pietarsaari	33	-98,0 %	0	-100,0 %	33	-98,0 %	139	-98,4 %	8	-79,5 %	147	-98,4 %	KOK
Jyväskylä	24	-98,4 %	0	-100,0 %	24	-98,4 %	77	-99,3 %	4	-86,7 %	81	-99,2 %	JYV
Utti	9	.	0	.	9	.	9	.	0	.	9	.	UTI
Enontekiö 	0	.	0	-100,0 %	0	-100,0 %	0	.	0	-100,0 %	0	-100,0 %	ENF
Savonlinna	0	-100,0 %	0	.	0	-100,0 %	0	-100,0 %	0	-100,0 %	0	-100,0 %	SVL
Halli	0	.	0	.	0	.	0	.	0	.	0	.	KEV
yhteensä	90 899	-69,5 %	74 701	-88,6 %	165 600	-82,6 %	276 447	-80,6 %	231 862	-93,3 %	508 309	-89,6 %	yht.
muut kuin Helsinki-Vantaa	45 935	-69,4 %	1 604	-97,2 %	47 539	-77,0 %	139 458	-80,5 %	4 999	-98,3 %	144 457	-85,7 %	muut
Pohjois-Suomi 	43 121	-64,2 %	799	-97,6 %	43 920	-71,4 %	130 494	-76,6 %	1 867	-99,0 %	132 361	-82,3 %	P-Suomi

++ muutos yli +200 %; . jako nolalla (edellisenä vuonna määrä oli nolla)

Lähteneet ja saapuneet lentomatkustajat yhteensä. Tietojen lähde: Finavia; viimeisin päivitys 3/2021

Kajaanin kotimaanlentojen kehitys kuukausittain

* 2015–2019 laskettu kaavalla: matkustajamäärä / (2 × laskeutuneiden lentojen lukumäärä); 2020 alkaen: matkustajamäärä / lentojen lukumäärä

** 2020 alkaen laskettu kaavalla: lentojen lukumäärä / 2

Matkailun turvallisuus

- EU on ilmoittanut, että matkustamista helpottava koronatodistus voitaisiin ottaa käyttöön EU-maissa jo ehkä kesäkuussa. Myös Suomessa sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee koronapassin käyttöönottoa.
- Sähköisen koronatodistuksen (digital green certificate) käyttöönotto toisi valoa lentoliikenteen näkymiin. Rokotusten vauhdittamisen ohella se on ehdottomasti tärkein matkustamisen helpottamiseen tähtäävistä toimenpiteistä. EU-tasoisien koronatodistuksen avulla lento- ja matkailuala voisi alkaa palautua turvallisesti ja vastuullisesti, sanoo Finavian toimitusjohtaja Kimmo Mäki.

TRAFICOM

- Traficom kilpailutti säännölliset reittilennot Helsingistä Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemin ja Kokkolan lentokentille alkuvuodesta. Neuvotteluissa lento-operaattoreiden kanssa sovittiin seuraavat aloitusajankohdat.
- Joensuu - Helsinki: 10.5. operaattorina Amapola AB
- Jyväskylä - Helsinki: 17.5 operaattorina NyxAir OÜ
- Kajaani - Helsinki: 24.5 operaattorina DAT LT, UAB
- Kemi - Kokkola - Helsinki -kolmiolento: 10.5 operaattorina NyxAir OÜ

TRAFICOM

- Yksittäisten reittiparien kustannukset ovat;
  - Joensuun osalta noin kolme miljoonaa euroa
  - Jyväskylän ja Kajaanin osalta reilut kaksi miljoonaa euroa
  - Kemiin ja Kokkolaan, jonka osalta kustannukset ovat noin kuusi miljoonaa euroa.
- Valtion myöntämä määräraha 11,5 miljoonaa euroa ei riittänyt täysin kattamaan kaikkien yhteyksien osalta tarjouspyynnön edellyttämää palvelutasoa. Loppusumma kohoaa noin 13,8 miljoonaan euroon.

TRAFICOM

- RAF-Avian kilpailutukseen antaman tarjouksen kustannukset olivat Kajaanin reitin osalta 2 325 470,40 euroa. Kilpailutus koski reittiparien operointia vuoden 2021 loppuun saakka.
- Toisena tarjouksen jätti DAT, jonka tarjouksen hinta oli sopimuskaudelta 3 954 532 euroa.
- Yksittäisen edestakaisen lennon osalta RAF-Avian tarjous oli 5786 euroa, kun DAT:n tarjous oli 8947 euroa eli yli 50 prosenttia suurempi kuin RAF-Avian hinta edestakaiselle lennolle.

DAT SAI SOPIMUKSEN KAJAANIN LENNOISTA.

DAT tekee jo ennestään kaupallista yhteistyötä Finnairin kanssa, ja tämä laajenee nyt myös Kajaani-Helsinki-reitille mahdollistamaan saumattoman matkustuskokemuksen Finnairin lennoille Helsingistä. Yhtiöiden välinen interline-sopimus mahdollistaa lentojen varaamisen Kajaanista mihin tahansa Finnairin kohteeseen Finnairin nettisivuilta tai matkatoimistosta, sekä matkatavaroiden lähtöselvityksen suoraan Finnairin lennoille.

Kajaanin ja Helsingin välinen yhteys liikennöidään 7 päivänä viikossa kahdella lennolla kumpaankin suuntaan arkin ja yksi kumpaankin suuntaan lauantaisin ja sunnuntaisin.

KAJAANI-HELSINKI									
Flight	From	To	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
DX221	KAJ 05:40	HEL 07:00							
DX223	KAJ 07:40	HEL 09:00							
DX225	KAJ 18:20	HEL 19:40							

HELSINKI-KAJAANI									
Flight	From	To	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
DX224	HEL 16:25	KAJ 17:50							
DX226	HEL 21:00	KAJ 22:25							

Yhdensuuntaisten lippujen hinnat alkavat vain 44 eurosta. Kajaani-Helsinki reitti aukeaa 24. toukokuuta 2021.

Lippuja voi jo varata osoitteesta dat.dk/booking.

DAT Faktat

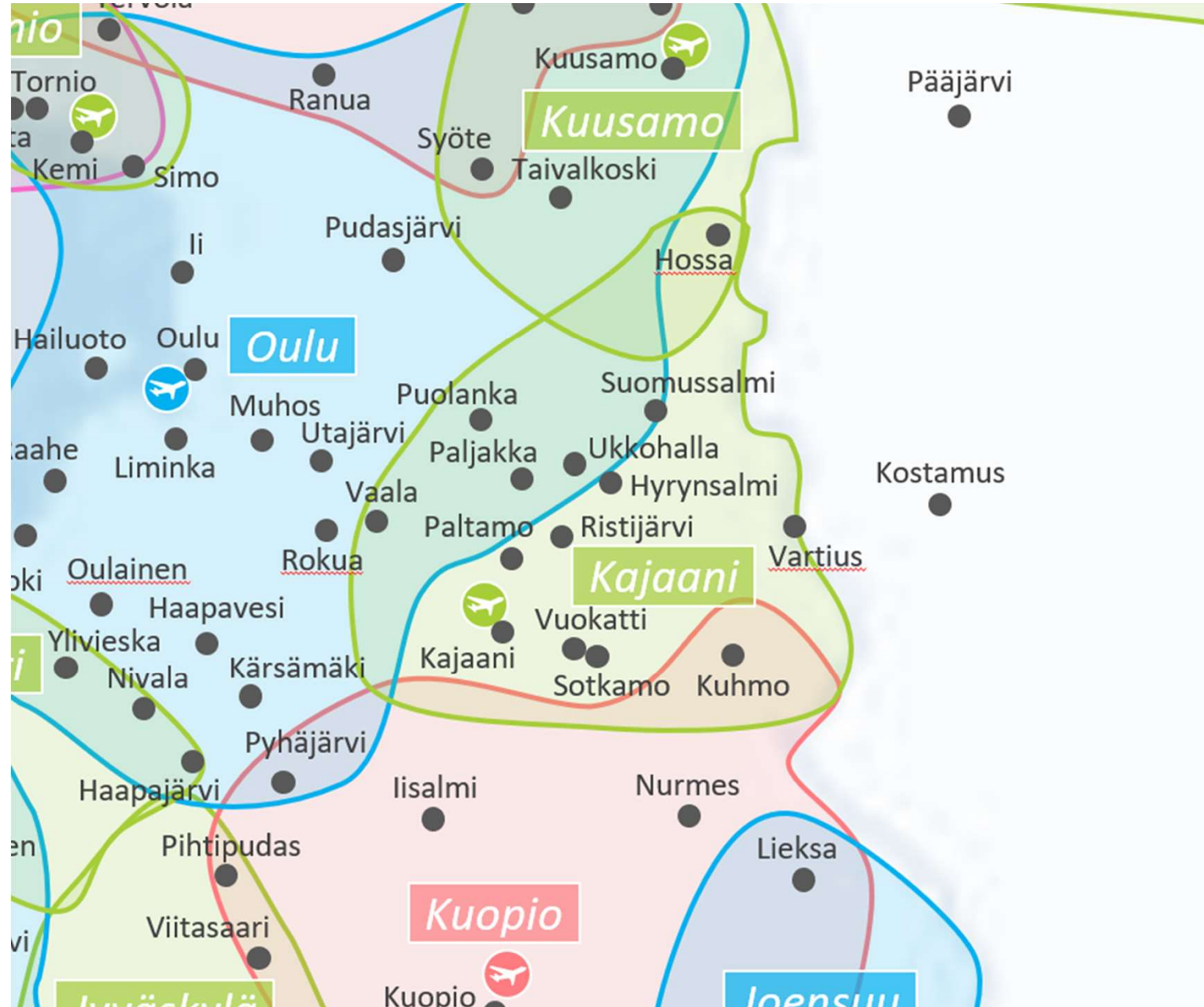
- Perustettu 32 vuotta sitten, DAT on kasvanut pienestä yhden lentokoneen rahtioperaattorista keskikokoiseksi ja edelleen perheomisteiseksi lentoyhtiöksi, joka kuljettaa nykyään vuosittain yli miljoonaa matkustajaa.
- Lentokalusto 20kpl, Airbus A320-, ATR- ja MD 82/83 -koneita. Suomen reittiä palvelevat ATR42 ja ATR72, maailman ilmastoystävällisimmät alueelliset lentokoneet.
- DAT Group on ollut kannattava viimeiset 20 vuotta, mukaan lukien Coronan vaikutukset vuoteen 2020.
- Uskomme joustavuuteen ja laatuun eikä kokoon.
- DAT omistaa 60% suomalaisesta Norrasta, joka on Finnairin kapasiteetin tarjoaja.

Lentoasemien vaikutusalueet Kainuussa

etäisyys
matka-aika
liityntäyhteydet

lentotuote
palvelutaso

asiakassegmentti
prioriteetit

Vuorovaikutusprosessi

yhteydenpito,
vuoropuhelu,
tietojenvaihto,
tiedonkulku,
tilannetietoisuus

säännöllisesti
esim.
vuosikellon
mukaan

vastuutahot
huolehtivat
tapaamisista
ja
raportoivat
alue-
työryhmälle

Tärkeimmät toimenpiteet

A. Lentokohteen ja lentoyhteyksien kehittäminen

1. Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen yhteydenpito ja vuoropuhelu lentoyhtiöiden kanssa

vastuutaho: Kajaanin kaupunki

2. Huolehditaan lentotuotteen kilpailukyvästä (vrt. hyvä lentotuote)

vastuutaho: Kajaanin kaupunki

3. Huolehditaan työperäisen matkustuksen kysynnän ja tarpeiden palvelemisesta systemaattisesti

vastuutaho: Kainuun Yrittäjät

4. Selvitetään valmiudet markkinaehtoisen lentoliikenteen turvaamiseen tarvittaessa poikkeusmenettelyin

vastuutaho: Kainuun liitto

B. Matkailun tuotteistaminen ja markkinointi

1. Koordinoidaan lentopohjaisten matkailutuotteiden kehittämistä

vastuutaho: Arctic Lakeland -verkosto

2. Tehdään aktiivista yhteistyötä matkanjärjestäjien kanssa ja markkinoidaan aluetta kansainvälisten lentomatkailijoiden houkuttelemiseksi alueelle

vastuutaho: Arctic Lakeland -verkosto

3. Kirkastetaan alueen vetovoimatekijät ja kohdeidentiteetti

vastuutahot: Kainuun liitto, Arctic Lakeland -brändäys ja -verkosto

4. Laitetaan digitaalinen ostopolku kuntoon

vastuutahot: Kajaanin ammattikorkeakoulu, matkailuyhdistykset ja yritykset

C. Lentoaseman saavutettavuus ja matkaketjut

1. Tehdään sujuvista matkaketjuista ja liityntäyhteyksistä alueellinen kilpailuetu

vastuutaho: selvitystyön alla

2. Parannetaan informaatiota ja viestintää olemassa olevista yhteyksistä

vastuutaho: selvitystyön alla

3. Tehdään yhteistyötä lentoasema-alueiden välillä mm. kiertomatkojen ja matkaketjujen kehittämiseksi

vastuutaho: Arctic Lakeland -verkosto

4. Kehitetään liikennejärjestelmää kokonaisuutena ottaen huomioon erilaiset liikkumistarpeet ja liikkumispalvelut

vastuutaho: Kainuun liitto

Johtopäätöksiä

- Työperäisen matkustamisen tarve pienenee, tarvitaan lisää vapaa-ajan matkustajia
- Kilpailu vapaa-ajan matkustajista kiristyy entisestään
- Matkailun tuotteistamista, myyntiä ja markkinointia on jatkettava tehostetusti
- Lentoasemien saavutettavuutta ja matkaketjuja on kehitettävä
- Digitaalisuudesta on otettava kaikki hyöty irti
- Liikenteellisen saavutettavuuden aluetyöryhmien toimintaa on edelleen tehostettava.
- Neuvotteluja potentiaalisten lentoyhtiöiden kanssa on käytävä säännöllisesti
- Vahvaa edunvalvontatyötä eri muodoissa on jatkettava

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

KIITOKSET

 POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

KAINUUN LIITTO

LAPIN LIITTO